

Prediction of academic enthusiasm based on school culture among sixth grade elementary school students in Kaki city

Fatemeh Heydari Vahed: MA of Curriculum Planning, Bushehr Branch, Islamic Azad University, Bushehr, Iran.

Seyyed Mohsen Mohammadi *: Ph.D. Department of Educational Management, Farhangian University, Bushehr, Iran.

Zaeri zivar: Bachelor of Education Department, Payam Noor University, Bushehr, Iran.

Abstract

Introduction: The present study was conducted with the aim of predicting academic enthusiasm based on school culture among the sixth grade students of Kaki city in the academic year of 2018-2019.

Method: The type of this research was applied in terms of purpose and descriptive-correlational in terms of data collection. The statistical population of the present study was made up of 371 sixth grade students of Kaki city. The sample size of this research included 189 people, which was obtained through random cluster sampling. In order to collect information, Wang et al.'s (2011) academic enthusiasm questionnaires, Alexander and Sade's (1988) school culture questionnaires were used.

Findings: The results of the findings showed that school culture is able to predict each of the components of academic enthusiasm, i.e. behavioral, emotional and cognitive among the sixth grade students of Kaki city.

Conclusion: The general conclusion of the research showed that by strengthening the school culture among students, it is possible to improve the academic enthusiasm of students in schools.

Keywords: academic enthusiasm, school culture, students.

*Corresponding author: Ph.D. Department of Educational Management, Farhangian University, Bushehr, Iran.

Email: Sayedmohsen447@gmail.com

DOI: [10.22034/esbam.2023.404052.1027](https://doi.org/10.22034/esbam.2023.404052.1027)

Prediction of academic enthusiasm based on school culture among sixth grade elementary school students in Kaki city

Detailed Abstract

Introduction: The present study was conducted with the aim of predicting academic enthusiasm based on school culture among the sixth grade students of Kaki city in the academic year of 2018-2019.

Materials and methods: The type of this research was applied in terms of purpose and descriptive-correlational in terms of data collection. The statistical population of the present study was made up of 371 sixth grade students of Kaki city. The sample size of this research included 189 people, which was obtained through random cluster sampling. In order to collect information, Wang et al.'s (2011) academic enthusiasm questionnaires, Alexander and Sade's (1988) school culture questionnaires were used.

Results and discussion: The present study sought to predict academic enthusiasm based on school culture among sixth grade elementary school students in Kaki city. The results of the findings showed that the school culture is able to predict each of the components of academic enthusiasm, i.e. behavioral, emotional and cognitive among sixth grade students of Kaki city.

The results of the researches of Shaykh al-Islami (2017), Javadi Elmi (2017), Jalilian (2017), Nasiri (2016), Jafari Nadushan (2015), Zahidbablan (2013), Ghorbani (2013), Aschenk (2017), Moi (2016), Shoshani (2016), Yura (2015), Kadima (2015), Gunge (2015) and Gadis (2013) is aligned. Examining and explaining the above hypothesis showed that academic enthusiasm is closely related to the school culture of students. Academic enthusiasm is considered to be an intrapersonal state of mind that engages a person in school activities. Also, research on enthusiasm for school started when teachers and educators were worried about students dropping out, weak motivation, and students' lack of involvement in school activities. Recently, there has been great interest in studying enthusiasm for school and its relationship with students' feelings about their surroundings. In fact, the educational environment makes learners move towards valuable educational goals and participate more in academic activities and enjoy high academic performance and well-being. Academic enthusiasm is essential in education studies and is a durable state within the individual that causes engagement and well-being in school activities. On the other hand, in recent years, a lot of attention has been paid to the phenomenon of passion for education, because this issue is placed in the field of positive psychology, which focuses on the description and development of humans, and it should be noted that passion in any field causes the growth and excellence of people. Learning is the most basic process, as a result of which a disabled being is transformed during his interactions and his cognitive abilities increase. Similarly, it should be considered that the growth of any society owes to the education of that

society. In fact, one of the effective factors in the tendency of people to study and learn is the motivation to progress, which originates from the motivation of academic enthusiasm. Students who have academic passion, pay more attention and focus in their work, and as a result, they will have better academic performance and avoid incompatible behaviors. Another important concept related to enthusiasm for school, which can have an effective role on the academic life of elementary school students, is school culture. School culture includes the attitudes, views, and beliefs of school members (both teachers and students) in different fields. It can be said that the culture of the military school consists of values, symbols, rituals, ceremonies, customs, norms and beliefs of common meanings. Schools have their own unique culture, which is formed around the specific values, beliefs and feelings of that school.

On the other hand, the culture of a school emphasizes the issue of what is the most important goal for the development of knowledge in that school and which direction should the main efforts of different components of the school be. The formation of a school culture begins with the close interactions of administrators and educational leaders with teachers as the main elements of decision-making and implementation. A positive and purposeful behavior of the educational manager first affects the performance of the teachers and will affect the students in the next stage. An assistant manager should know how much each of the positive and negative interactions affects the students so that he can build his communication structure based on this information as much as possible.

Therefore, in the discussion of suggestions, social, cultural and educational situation in different levels of schools can be analyzed in order to improve academic enthusiasm. The use of all school factors to strengthen and fulfill academic, religious and moral goals in order to increase students' academic enthusiasm.

Conclusion: The general conclusion of the research showed that by strengthening the school culture among students, it is possible to improve the academic enthusiasm of students in schools.

Keywords: academic enthusiasm, school culture, students.

نوع مقاله: پژوهشی

فصلنامه رویکرد فلسفه در مدارس و سازمان‌ها

سال دوم، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۲

پیش بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس فرهنگ مدرسه در بین دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی

فاطمه حیدری واحد: کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران.

سید محسن محمدی*: دکتری گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه فرهنگیان، بوشهر، ایران.

زیور زائری: کارشناسی گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، بوشهر، ایران

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف پیش بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس فرهنگ مدرسه در بین دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی انجام شده است در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ انجام شده است. **روش کار:** نوع این تحقیق از لحاظ هدف، کاربردی و از نظر نحوه جمع آوری داده‌ها، توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را ۳۷۱ نفر از دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی تشکیل دادند. حجم نمونه این پژوهش شامل ۱۸۹ نفر بود که از طریق نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای بدست آمد. به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های اشتیاق تحصیلی وانگ و همکاران (۲۰۱۱) و فرهنگ مدرسه الساندر و ساد (۱۹۸۸) استفاده شد. **نتایج:** نتایج حاصل از یافته‌ها نشان داد که فرهنگ مدرسه قادر به پیش بینی هر یک از مولفه‌های اشتیاق تحصیلی یعنی رفتاری، هیجانی و شناختی در بین دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی می‌باشد. **نتیجه گیری:** نتیجه گیری کلی پژوهش نشان داد که با تقویت فرهنگ مدرسه در بین دانش آموزان می‌توان به بهبود اشتیاق تحصیلی دانش آموزان در مدارس کمک فراوانی نمود.

وازگان کلیدی: اشتیاق تحصیلی، فرهنگ مدرسه، دانش آموزان.

***نویسنده مسؤول:** دکتری گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه فرهنگیان، بوشهر، ایران.

Email: Sayedmohsen447@gmail.com

DOI: 10.22034/esbam.2023.404052.1027

مقدمه

دوره ابتدایی دوره‌ای است که به لحاظ عاطفی جسمانی روانی دانش آموزان در مرحله رشد قرار دارند. لازم است معلم و والدین با شناخت ویژگی‌های مختلف دانش آموزان در این دوره سنی در صدد رفع هر چه بهتر نیازهای مختلف آن‌ها باشند. از طرفی اهمیت دوره ابتدایی در جهت رشد و شکوفایی استعداد دانش آموزان بسیار بالاهمیت است. یکی از دلایل عده بسیاری از مشکلات رفتاری و شخصیتی در دانش آموزان، ضعف در اشتیاق به مدرسه است، بنابراین امروزه در اصلاح بسیاری از این مشکلات، جو کلاس، فرهنگ مدرسه نقش بسزایی ایفا می‌کند (حسنی، ۱۳۹۶). اهمیت دوره ابتدایی در جهت رشد و شکوفایی استعداد دانش آموزان تا این اندازه اهمیت دارد که در تعریف نظام جدید آموزشی به دوره «اساس» نام گرفته است (ویس کرمی، ۱۳۹۸). از جمله کارکردهای مهم این مقطع تحصیلی رشد ارزش‌ها، رشد اجتماعی و رشد عقلانی می‌باشد. یعنی دوره کودکی به واسطه روح مستعد و آماده فرآگیر برای آموختن، زمینه‌ای را ایجاد می‌کند که هر فعالیتی مانند نقشی بر سنگ ماندگار باقی بماند. همچنین جایگاه رشد اجتماعی در خصوصیات رفتاری قابل مشاهده است. هر رفتاری بر مبنای ارزش‌های آموخته شده و شکل جسمانی خاص خود در کودک ظاهر می‌شود. ورود کودک به دبستان آمیخته با رفتار خاصی است و این وظیفه مدرسه است که این رفتار را تعديل یا الگوسازی کند و از این طریق است که تطابق رفتارها با ارزش‌های انسانی و الهی امکان پذیر می‌شود. از طرفی در رشد عقلانی ذهن آماده دانش آموز در ارتباط با روح و جسمش زمینه‌ای را ایجاد می‌کند که پایه اولیه آموزش در این دوره تحصیلی می‌شود. شاید بتوان مهمترین نقش مدارس ابتدایی را در عقلانی کردن و ظهور تفکر در دانش آموزان به حساب آورد (خدارحمی، ۱۳۹۸).

یکی دیگر از مفاهیم پراهمیت و مرتبط با اشتیاق به مدرسه که می‌تواند نقش مؤثری بر زندگی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی داشته باشد، فرهنگ مدرسه^۱ است. همانند بسیاری از مفاهیم علوم انسانی و اجتماعی، تعریفی واضح، همه پسند و هماهنگ از فرهنگ مدرسه، وجود ندارد. تعریف‌هایی که در متون پژوهشی مربوطه ارائه شده است، متأثر از تعریف کلی واژه فرهنگ است. گیرتر^۲ (۱۹۷۳) فرهنگ را الگوی معنایی و منتقل شده در طول تاریخ، تعریف کرده است (گرنرت، ۲۰۱۵، ۵). این الگو می‌تواند صریح و یا به شکل ضمنی باشد. نمادهای مختلف اجتماعی، عقاید مقبول عامه، رسم‌ها، عادت‌ها، باورها، آیین‌ها، هنجارها، ارزش‌ها و پدیده‌هایی از این دست که در قالب یک مجموعه درهم تنیده در جامعه‌ای خاص، قابل اشاره باشند، در متون علمی معاصر، تحت عنوان فرهنگ مطرح می‌شوند. ونگلر^۳ (۱۹۸۶) فرهنگ مدرسه را مشتمل بر نگرشها، دیدگاه‌ها، و باورهای اعضای مدرسه (اعم از معلم و دانش آموز) در زمینه‌های مختلف تلقی می‌کند (ونگلر، ۱۹۸۶؛ به نقل از وانگ، ۲۰۱۱، ۵). یکی دیگر از مفاهیم پراهمیت و مرتبط با اشتیاق تحصیلی که می‌تواند نقش مؤثری بر زندگی تحصیلی دانش آموزان داشته باشد، فرهنگ مدرسه است (کامرفورد، ۲۰۱۵). فرهنگ مدرسه مجموعه ارزشها، باورها، هنجارها، معانی مشترک درون مدرسه است. شاید بتوان گفت فرهنگ مدرسه نظامی از ارزشها، نماد‌ها، تشریفات، مراسم، آداب و رسوم، هنجارها و اعتقادات معانی مشترک است (گروسمنس، ۲۰۱۵، ۷). مدارس فرهنگ منحصر به فرد خود را دارند که این فرهنگ حول محور ارزش‌ها، عقاید و احساسات خاص آن مدرسه شکل می‌گیرد. فرهنگ یک مدرسه بر این موضوع تاکید دارد که مهمترین هدف مورد نظر برای پرورش دانش در آن مدرسه چیست و جهت اصلی تلاش اجزای مختلف مدرسه باید به کدام سمت باشد. شکل‌گیری یک

1- School culture

2- Geertz

3- Gruenert

4- Wengler

5- Wang

6- Comerford

7- Grosemans

فرهنگ در مدرسه از تعاملات نزدیک مدیران و رهبران آموزشی با معلمان به عنوان اصلی ترین عناصر تصمیم‌گیری و اجرا آغاز می‌شود. یک رفتار مثبت و هدفمند مدیر آموزشی ابتدا بر عملکرد معلمان تاثیر می‌گذارد و در مرحله‌ی بعد دانش‌آموزان را متاثر خواهد کرد. یک مدیر کاردان باید بداند از میان انواع تعاملات مثبت و منفی، هر کدام به چه اندازه بر دانش‌آموزان تاثیر می‌گذارد که تا حد ممکن ساختار ارتباطی خود را برابر پایه‌ی این اطلاعات بنا کند (مویی^۱، ۲۰۱۶).

از طرفی اشتیاق تحصیلی^۲ تا حدی ارتباط نزدیکی با فرهنگ مدرسه دانش‌آموزان دارد. اشتیاق تحصیلی یک حالت ذهنی درون فردی می‌دانند که فرد را درگیر فعالیت‌های مدرسه می‌کند. همچنین پژوهش در مورد اشتیاق به مدرسه از زمانی شروع شد که معلمان و مربیان نگران ترک تحصیل دانش‌آموزان، انگیزه ضعیف و عدم درگیری دانش‌آموزان در فعالیت‌های مدرسه بودند. اخیراً علاقه زیادی به مطالعه اشتیاق به مدرسه و رابطه آن با احساسات دانش‌آموزان در ارتباط با محیط اطراف خود وجود دارد. در واقع محیط آموزشی باعث می‌شود یادگیرندگان به سمت اهداف ارزشمند آموزشی حرکت کنند و در فعالیت‌های تحصیلی مشارکت بیشتری داشته باشند و از بهزیستی و عملکرد تحصیلی بالایی برخوردار باشند. اشتیاق تحصیلی، یکی از انواع اشتیاق است که به میزان انرژی که یک یادگیرنده برای انجام کارهای تحصیلی خود صرف می‌کند و نیز به میزان اثربخشی و کارایی حاصل شده، اطلاق می‌شود. اشتیاق تحصیلی در مطالعات آموزش و پژوهش ضروری است و حالتی بادوام در درون فرد است که باعث درگیری و بهزیستی در فعالیت‌های مدرسه می‌شود (ارثner^۳، ۲۰۱۳). اشتیاق تحصیلی تمايل دانش‌آموزان به مشارکت در فعالیت‌های روزانه مدرسه از قبیل شرکت در کلاس‌ها، انجام تکالیف کلاسی و دنبال کردن دستورات معلم در کلاس است که عدم آن از جمله عوامل مؤثر در ترک تحصیل محسوب می‌شود. اشتیاق تحصیلی متغیر مهمی است که برای یادگیری حیاتی است تا جایی که از آن به عنوان یک منادی مهم یادگیری یاد می‌شود. این متغیر همچنین به عنوان نقطه محوری اکثر نظریات مربوط به افت تحصیلی به حساب می‌آید. دو منبع در اشتیاق تحصیلی مؤثر است: منبع اجتماعی و منبع شخصی. از جمله عوامل اجتماعی می‌توان به عملکرد تحصیلی حمایت شده، روابط حمایتی با همسایان و حمایت خانواده اشاره کرد و از جمله عوامل شخصی می‌توان به خودکارآمدی، عزت نفس و خوش بینی اشاره کرد که در صورت محیا بودن شرایط باعث بهبود عملکرد فرد و رشد او می‌شود اما باید به این نکته توجه شود که اگر دانش‌آموز نسبت به انجام کاری اشتیاق نداشته باشد، احتمال بیشتر وجود دارد که فرد به عارضه‌ی فرسودگی شغلی تحصیلی مبتلا شود. بی‌شك هر چه اشتیاق در کاری بیشتر باشد احتمال موفق شدن فرد در آن کار بیشتر است و هر چه درصد علاقه به کاری کم شود، به تبع آن احتمال بروز فرسودگی نیز بیشتر خواهد بود (ارثner^۴، ۲۰۱۳). همچنین با بررسی پژوهش‌ها در داخل و خارج در راستای موضوع مشخص شد که تاکنون پژوهشی جامع در مورد تاثیر آموزش مسئولیت پذیری بر اساس رویکرد گلاسر بر خودکارآمدی دانش‌آموزان صورت نگرفته است و صرفاً موضوعاتی نسبتاً نزدیک در این حوزه انجام شده از جمله اینکه: شیخ الاسلامی (۱۳۹۷)، جوادی علمی (۱۳۹۷)، جلیلیان (۱۳۹۷)، نصیری (۱۳۹۶)، جعفری ندوشن (۱۳۹۵)، زاهدبابلان (۱۳۹۳)، قربانی (۱۳۹۳)، اسچنک^۵ (۲۰۱۷)، مویی (۲۰۱۶)، شوشانی^۶ (۲۰۱۶)، یورا^۷ (۲۰۱۵)، کادیما^۸ (۲۰۱۵)

1- Moe

2- Academic enthusiasm

3- Orthner

4- Schenke

5- Shoshani

6- Iurea

7- Cadima

گونز^۱ (۲۰۱۵) و گادیس (۲۰۱۳) در پژوهش های خود به بررسی رابطه فرهنگ مدرسه با اشتیاق تحصیلی دانش آموزان تاکید داشته اند.

در بحث اهمیت و ضرورت پژوهش می بایست بیان نمود که با نگاهی به مدارس و توجه بیشتر به روش عمل آنها خواهید دید که با وجود تفاوت های بسیار اندک در ساختار و شکل مدارس و نیز یکسان بودن مواد و کتب درسی، تفاوت های زیادی بین مدارس و سطح درسی و نتایج دانش آموزان آنها مشاهده می شود. پس با اندکی تأمل می توان فهمید که عاملی دیگر وجود دارد که موجب می شود سطح درسی، حال و هوای مدرسه و روابط بین فردی در این مراکز آموزشی متفاوت شود. در سال های اخیر تحقیقاتی انجام شده است که تأثیر برخی ابعاد غیردرسی را بر رشد جنبه های آموزشی و شخصیتی دانش آموزان اثبات کرده است. اموری همچون رابطه بین فردی دانش آموزان، رابطه میان آنها و معلمان و مدیران، وضعیت اقتصادی- اجتماعی و بسیاری مسائل دیگر در تحصیل و موفقیت دانش آموزان بسیار مؤثرند. بدون تردید مدیران و معلمان بیش از هر عامل دیگر در به وجود آوردن اشتیاق به مدرسه، فرهنگ مدرسه و رشد همه جانبی شخصیت دانش آموزان مؤثرند. از طرفی در چند سال اخیر، به پدیده ای اشتیاق به تحصیل توجه زیادی شده است، زیرا این موضوع در حوزه روانشناسی مثبت نگر قرار می گیرد که در زمینه توصیف و رشد انسان ها تمرکز دارد و باید توجه داشت که اشتیاق در هر زمینه ای باعث رشد و تعالی افراد می شود. یادگیری مبنایی ترین فرایندی است که در نتیجه آن موجودی ناتوان در طی تعاملات خود، تحول یافته و توانایی های شناختی اش افزایش میابد. همین طور باید در نظر گرفت که رشد هر جامعه ای مديون آموزش آن جامعه است. در واقع یکی از عوامل موثر در گرایش افراد به مطالعه و یادگیری، انگیزه پیشرفت کردن است که از انگیزه ای اشتیاق تحصیلی نشات می گیرد. دانش آموزانی که اشتیاق تحصیلی داشته باشند، توجه و تمرکز بیشتری در کار ها دارند و به تبع آن عملکرد تحصیلی بهتری خواهند داشت و از رفتار های ناسازگارانه اجتناب می کنند (ابراهیم زاده، ۱۳۹۶). در همین راستا و بنابر آنچه بالا گفته شد سؤال اصلی در این تحقیق به این صورت مطرح است که آیا فرهنگ مدرسه قادر به پیش بینی اشتیاق تحصیلی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی می باشد؟

روش شناسی

نوع این تحقیق از لحاظ هدف، کاربردی و از نظر نحوه جمع آوری داده ها، توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را ۳۷۱ نفر از دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی تشکیل دادند. حجم نمونه این پژوهش شامل ۱۸۹ نفر بود که از طریق نمونه گیری تصادفی خوشه ای بدست آمد. به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های اشتیاق تحصیلی وانگ و همکاران (۲۰۱۱) و فرهنگ مدرسه الساندر و ساد (۱۹۸۸) استفاده شد. ابزار گردآوری اطلاعات شامل دو قسمت می باشد:

(۱) پرسشنامه اشتیاق تحصیلی وانگ و همکاران (۲۰۱۱): پرسشنامه اشتیاق تحصیلی توسط وانگ و همکاران (۲۰۱۱) معرفی شد. این پرسشنامه ۲۳ سوال دارد و سه جنبه رفتاری، هیجانی و شناختی اشتیاق به مدرسه را در بر می گیرد. اشتیاق رفتاری در دو خرده مقیاس (توجه ۱ تا ۳ و تمکین ۴ تا ۷)، اشتیاق هیجانی در دو خرده مقیاس (تعلق به مدرسه ۸ تا ۱۰ و ارزش گذاشتن به آموزش مدرسه ای ۱۱ تا ۱۵) و اشتیاق شناختی نیز به وسیله دو خرده مقیاس (خودتنظیمی ۱۶ تا ۱۹ و کاربرد راهبردشناختی ۲۰ تا ۲۳)، در مقیاس لیکرت ۵ درجه ای از تقریباً هرگز (۱) تا تقریباً همیشه (۵) اندازه گرفته می شوند. دامنه امتیاز این پرسشنامه بین ۲۳ تا ۱۱۵ خواهد بود. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر اشتیاق به مدرسه خواهد بود و بالعکس. حداقل امتیاز ممکن ۲۳ و حداکثر ۱۱۵ خواهد بود. نمره بین ۲۳ تا ۳۸ میزان اشتیاق به مدرسه در حد پایینی می باشد. نمره بین ۳۸ تا ۷۶ میزان اشتیاق به مدرسه در حد متوسطی

می باشد. نمره بالاتر از ۷۶ میزان اشتیاق به مدرسه در حد بالای می باشد. وانگ و همکاران (۲۰۱۱) پایاپی پرسشنامه را به کمک ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ گزارش نمود. وانگ و همکاران (۲۰۱۱) روایی پرسشنامه را در پژوهش خود به کمک تحلیل عاملی ۰/۸۲ گزارش نمود. روایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از ضرایب همبستگی هر سوال با نمره کل محاسبه گردید و نشان داد که همه سوالات با نمره کل همبستگی معنی دارند.

(۲) **پرسشنامه فرهنگ مدرسه الساندر و ساد (۱۹۸۸)**: پرسشنامه فرهنگ مدرسه توسط الساندر و ساد (۱۹۸۸) به منظور سنجش فرهنگ مدرسه طراحی و تدوین شده است. این پرسشنامه داری ۱۸ سوال و ۳ مولفه (روابط دانش آموزان سوالات ۱ تا ۴، روابط دانش آموزان سوالات ۵ تا ۱۰ و معلمان و فرست های آموزشی سوالات ۱۱ تا ۱۸) تقلیل یافته است و بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت با سوالاتی مانند به سنجش فرهنگ مدرسه می پردازد. حداقل امتیاز ممکن ۱۸ و حداکثر ۹۰ خواهد بود. نمره بین ۱۸ تا ۳۰ میزان مناسب بودن فرهنگ مدرسه در حد پایینی می باشد. نمره بین ۳۰ تا ۶۰ میزان مناسب بودن فرهنگ مدرسه در حد متوسطی می باشد. نمره بالاتر از ۹۰ میزان مناسب بودن فرهنگ مدرسه در حد بالای می باشد. الساندر و ساد (۱۹۸۸) پایاپی پرسشنامه را به کمک ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ گزارش نمود. روایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از ضرایب همبستگی هر سوال با نمره کل محاسبه گردید و نشان داد که همه سوالات با نمره کل همبستگی معنی دارند.

یافته ها

جدول ۱ نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنف برای فرض توزیع نرمال

متغیرها	آماره	سطح معناداری
اشتیاق رفتاری	۰/۰۳۸	۰/۱۳۱
اشتیاق هیجانی	۰/۰۴۳	۰/۱۲۴
اشتیاق شناختی	۰/۰۴۹	۰/۱۱۵
اشتیاق تحصیلی	۰/۰۶	۰/۰۹۹
فرهنگ مدرسه	۰/۰۶۸	۰/۰۸۲

نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنف در جدول ۱ نشان می دهد که سطح معناداری برای متغیرهای این تحقیق بیشتر از ۰/۰۵ است، بنابراین آماره کولموگروف-اسمیرنف در خصوص متغیرها در سطح ۰/۰۵ خطأ معنی دار نبوده و بر این اساس توزیع متغیرها نرمال می باشد. لذا در این بخش هر یک از فرضیه های تحقیق را با استفاده از روش های آمار استنباطی مانند رگرسیون چندمتغیری به روش همزمان مورد بررسی قرار می دهیم.

جدول ۲ خلاصه مدل تاثیر فرهنگ مدرسه بر مولفه ای اشتیاق رفتاری

خطای برآورد	R^2 تنظیم شده	R^2	R
۲/۷	۰/۰۷۸	۰/۰۸۲	۰/۲۸۷

جدول ۳ نتایج تحلیل واریانس تاثیر فرهنگ مدرسه بر مولفه‌ی اشتیاق رفتاری

مدل	مجموع مربعات	df	میانگین مربعات	F	سطح معنی داری
رگرسیون	۱۲۲/۵۴	۱	۱۲۲/۵۴	۱۶/۷۹	.۰/۰۰۱
باقیمانده	۱۳۶۴/۲۵	۱۸۷	۷/۲۹	۱۶/۷۹	.۰/۰۰۱
کل	۱۴۸۶/۸	۱۸۸	-		

همانطور که در جداول فوق مشاهده می‌شود فرهنگ مدرسه بر اشتیاق رفتاری $F=16/79$ در سطح ($P<0/0001$) تاثیر معناداری دارد با توجه به مقدار $R^2=0/082$ نیز می‌توان گفت که فرهنگ مدرسه $8/2$ درصد از واریانس اشتیاق رفتاری دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی را تبیین می‌نمایند.

جدول ۴ ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده

مدل	ضریب استاندارد شده				
	Beta	استاندارد شده	t	خریب	سطح معنی داری
مقدار ثابت		-	۱۰/۰۱	.۰/۰۰۱	
فرهنگ مدرسه		.۰/۲۸۷	۴/۰۹	.۰/۰۰۱	

همانطور که نتایج ضریب رگرسیون استاندارد شده (بتا) در جدول فوق نشان می‌دهد متغیر فرهنگ مدرسه دارای اثر مثبت و معنی داری در سطح ($P<0/0001$) بر اشتیاق رفتاری دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی می‌باشد. در جداول زیر نتایج رگرسیون دو متغیره بین فرهنگ مدرسه با مولفه‌ی اشتیاق هیجانی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی ارائه شده است.

جدول ۵ خلاصه مدل تاثیر فرهنگ مدرسه بر مولفه‌ی اشتیاق هیجانی

R^2 تنظیم شده	R^2	R
.۰/۰۶	.۰/۰۶۵	.۰/۲۵۴

جدول ۶ نتایج تحلیل واریانس تاثیر فرهنگ مدرسه بر مولفه‌ی اشتیاق هیجانی

مدل	مجموع مربعات	df	میانگین مربعات	F	سطح معنی داری
رگرسیون	۱۶۵/۵۷	۱	۱۶۵/۵۷	۱۲/۸۹	.۰/۰۰۱
باقیمانده	۲۴۰۱/۳۷	۱۸۷	۱۲/۸۴		
کل	۲۵۶۶/۹۵	۱۸۸	-		

همانطور که در جداول فوق مشاهده می شود فرهنگ مدرسه بر اشتیاق هیجانی $F = 12/89$ ($P < 0.0001$) تاثیر معناداری دارد با توجه به مقدار $R^2 = 0.65$ نیز می توان گفت که فرهنگ مدرسه $6/5$ درصد از واریانس اشتیاق هیجانی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی را تبیین می نمایند.

جدول ۷ ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده

سطح معنی داری	t	ضریب استاندارد شده <i>Beta</i>	ضریب استاندارد شده		مدل
			خطای استاندارد	B	
$0/0001$	$8/82$	-	$2/29$	$20/26$	مقدار ثابت
$0/0001$	$3/59$	$0/254$	$0/027$	$0/133$	فرهنگ مدرسه

نتایج ضریب رگرسیون استاندارد شده (پتا) مندرج در جدول ۷ بیانگر تاثیر مستقیم و معنی دار متغیر فرهنگ مدرسه بر اشتیاق هیجانی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی در سطح ($P < 0.0001$) می باشد. در جداول زیر نتایج رگرسیون دو متغیره بین فرهنگ مدرسه با مولفه‌ی اشتیاق شناختی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی ارائه شده است.

جدول ۸ خلاصه مدل تاثیر فرهنگ مدرسه بر مولفه‌ی اشتیاق شناختی

خطای برآورده	R^2 تنظیم شده	R^2	R
$4/01$	$0/059$	$0/064$	$0/253$

جدول ۹ نتایج تحلیل واریانس تاثیر فرهنگ مدرسه بر مولفه‌ی اشتیاق شناختی

سطح معنی داری	F	میانگین مربعات	df	مجموع مربعات	مدل
$0/0001$	$12/82$	$207/04$	۱	$207/04$	رگرسیون
		$16/14$	187	$309/54$	باقیمانده
	-	188	$3226/58$		کل

همانطور که در جداول فوق مشاهده می شود فرهنگ مدرسه بر اشتیاق شناختی $F = 12/82$ ($P < 0.0001$) تاثیر معناداری دارد با توجه به مقدار $R^2 = 0.64$ نیز می توان گفت که فرهنگ مدرسه $6/4$ درصد از واریانس اشتیاق شناختی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی را تبیین می نمایند.

جدول ۱۰ ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده

مدل	مقدار ثابت	فرهنگ مدرسه	Beta	استاندارد شده	ضریب	ضریب استاندارد شده	
						خطای استاندارد	Beta
				-	۲/۵۷	۱۵/۵۲	۰/۰۰۰۱
				۰/۲۵۳	۰/۰۴۲	۰/۱۴۹	۳/۵۸
							۰/۰۰۰۱

نتایج ضریب رگرسیون استاندارد شده (بتا) مندرج در جدول ۱۰ بیانگر تاثیر مستقیم و معنی دار متغیر فرهنگ مدرسه بر اشتیاق شناختی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی در سطح ($P < 0.0001$) می باشد.

بحث و نتیجه گیری

مطالعه حاضر به دنبال پیش بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس فرهنگ مدرسه در بین دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی بود. نتایج حاصل از یافته ها نشان داد که فرهنگ مدرسه قادر به پیش بینی هر یک از مولفه های اشتیاق تحصیلی یعنی رفتاری، هیجانی و شناختی در بین دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهر کاکی می باشد.

نتایج پژوهش های شیخ الاسلامی (۱۳۹۷)، جوادی علمی (۱۳۹۷)، جلیلیان (۱۳۹۷)، نصیری (۱۳۹۶)، عرفی ندوشن (۱۳۹۵)، زاهدبابلان (۱۳۹۳)، قربانی (۱۳۹۳)، اسچنک (۲۰۱۷)، مویی (۲۰۱۶)، شوشانی (۲۰۱۶)، یورا (۲۰۱۵)، کادیما (۲۰۱۵)، گونز (۲۰۱۳) و گادیس (۲۰۱۳) همسو است. بررسی و تبیین فرضیه فوق نشان داد که اشتیاق تحصیلی ارتباط نزدیکی با فرهنگ مدرسه دانش آموزان دارد. اشتیاق تحصیلی یک حالت ذهنی درون فردی می دانند که فرد را درگیر فعالیت های مدرسه می کند. همچنین پژوهش در مورد اشتیاق به مدرسه از زمانی شروع شد که معلمان و مربیان نگران ترک تحصیل دانش آموزان، انگیزه ضعیف و عدم درگیری دانش آموزان در فعالیت های مدرسه بودند. اخیراً علاقه زیادی به مطالعه اشتیاق به مدرسه و رابطه آن با احساسات دانش آموزان در ارتباط با محیط اطراف خود وجود دارد. در واقع محیط آموزشی باعث می شود یادگیرندگان به سمت اهداف ارزشمند آموزشی حرکت کنند و در فعالیت های تحصیلی مشارکت بیشتری داشته باشند و از بهزیستی و عملکرد تحصیلی بالایی برخوردار باشند. اشتیاق تحصیلی در مطالعات آموزش و پرورش ضروری است و حالتی بادوام در درون فرد است که باعث درگیری و بهزیستی در فعالیت های مدرسه می شود. از طرفی در چند سال اخیر، به پدیده ای اشتیاق به تحصیل توجه زیادی شده است، زیرا این موضوع در حوزه روانشناسی مثبت نگر قرار می گیرد که در زمینه توصیف و رشد انسان ها تمرکز دارد و باید توجه داشت که اشتیاق در هر زمینه ای باعث رشد و تعالی افراد می شود. یادگیری مبنایی ترین فرایندی است که در نتیجه آن موجودی ناتوان در طی تعاملات خود، تحول یافته و توانایی های شناختی اش افزایش میابد. همین طور باید در نظر گرفت که رشد هر جامعه ای مديون آموزش آن جامعه است. در واقع یکی از عوامل مؤثر در گرایش افراد به مطالعه و یادگیری، انگیزه پیشرفت کردن است که از انگیزه ای اشتیاق تحصیلی نشات می گیرد. دانش آموزانی که اشتیاق تحصیلی داشته باشند، توجه و تمرکز بیشتری در کارها دارند و به تبع آن عملکرد تحصیلی بهتری خواهند داشت و از رفتار های ناسازگارانه اجتناب می کنند. یکی دیگر از مفاهیم پراهمیت و مرتبط با اشتیاق به مدرسه که می تواند نقش مؤثری بر زندگی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی داشته باشد، فرهنگ مدرسه است. فرهنگ مدرسه مشتمل بر نگرشها، دیدگاه ها، و باورهای اعضاي مدرسه (اعم از معلم و دانش آموز) در زمینه های مختلف تلقی می کند. شاید بتوان گفت فرهنگ مدرسه نظامی از ارزشها، نمادها، تشریفات، مراسم، آداب و رسوم، هنجارها و اعتقادات معانی مشترک است. مدارس فرهنگ منحصر به فرد خود را دارند که این فرهنگ حول محور ارزشها، عقاید و احساسات خاص آن مدرسه شکل می گیرد.

از سویی فرهنگ یک مدرسه بر این موضوع تاکید دارد که مهم‌ترین هدف مورد نظر برای پرورش دانش در آن مدرسه چیست و جهت اصلی تلاش اجزای مختلف مدرسه باید به کدام سمت باشد. شکل‌گیری یک فرهنگ در مدرسه از تعاملات نزدیک مدیران و رهبران آموزشی با معلمان به عنوان اصلی‌ترین عناصر تصمیم‌گیری و اجرا آغاز می‌شود. یک رفتار مثبت و هدفمند مدیر آموزشی ابتدا بر عملکرد معلمان تاثیر می‌گذارد و در مرحله‌ی بعد دانش‌آموزان را متأثر خواهد کرد. یک مدیر کاردان باید بداند از میان انواع تعاملات مثبت و منفی، هر کدام به چه اندازه بر دانش‌آموزان تاثیر می‌گذارد که تا حد ممکن ساختار ارتباطی خود را بر پایه‌ی این اطلاعات بنا کند.

از این رو در بحث پیشنهادات می‌شود جهت ارتقای اشتیاق تحصیلی، وضعیت اجتماعی، فرهنگی و آموزشی در سطوح مختلف مدارس تجزیه و تحلیل گردد. استفاده از کلیه عوامل آموزشگاه در جهت تقویت و تحقق اهداف تحصیلی، اعتقادی و اخلاقی جهت افزایش اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان فراهم گردد.

References

- Cadima, J., Doumen, S., Verschueren, K., & Buyse, E. (2015). Child engagement in the transition to school: Contributions of self-regulation, teacher-child relationships and classroom climate. *Early Childhood Research Quarterly*, 32, 1-12.
- Comerford, J., Batteson, T., & Tormey, R. (2015). Academic buoyancy in second level schools: insights from Ireland. *J Soc Behav Sci*, 197, 98-103.
- Ebrahimzadeh, Arash., Badri, Morteza., Khoshrovan, Nasrallah., (2016), predicting students' academic enthusiasm based on the perception of the classroom learning environment, the fourth international conference on recent innovations in psychology, counseling and behavioral sciences. [In Persian].
- Grosemans, I., Boon, A., Verclairen, C., Dochy, F., & Kyndt, E. (2015). Informal learning of primary school teachers: Considering the role of teaching experience and school culture. *Teaching and Teacher Education*, 47, 151-161.
- Gunuc, S., & Kuzu, A. (2015). Confirmation of campus-class-technology model in student engagement: A path analysis. *Computers in Human Behavior*, 48, 114-125.
- Gruenert, S. & Whitaker, T. (2015). School culture rewired: How to define, assess, and transform it. ASCD.
- Ghorbani, Fatima. , (2013), the relationship between academic motivation, academic self-concept and enthusiasm for school with academic achievement in homeless adolescents, M.A. thesis of Mohaghegh Ardabili University. [In Persian].
- Ikiz, F. E. , &Cakar, F. S. (2010). Perceived social support and self-esteem in adolescence. *Social and Behavioral Sciences*, .5, 2338-2342.
- Iurea, C. (2015). Classroom environment between stimulation and discouragement. teacher's contribution to creating a new socio-affective environment favoring the teacher-student communication. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 203, 367-373.
- Hosni, Fershte Al-Sadat., (2016), investigating the effects of cognitive behavioral therapy on the treatment of depression and anxiety from the perspective of female students of schools in Yazd city, the third international conference of new horizons in educational sciences, psychology and social harms. [In Persian].

- Javadi Elmi, Leila., Javadi Elmi, Hassan., Asadzadeh, Hassan., Delavar, Ali., Dartaj, Fariborz., (2017), A causal model of academic enthusiasm based on self-efficacy and help-seeking with the mediation of academic vitality, Research Journal Behavioral Sciences, No. 2, pp. 56-70. [In Persian].
- Jalilian, Soheila., Azimpour, Ehsan., Qolizadeh, Nemat Elah., (2017), predicting academic vitality based on academic enthusiasm and psychological toughness in secondary school students, Journal of Educational and Educational Studies, No. 18, pp. 22-39. [In Persian].
- Jafari Nadushan, Samieh, Karimianpour, Ghafar., (2015), predicting academic enthusiasm based on academic self-concept and its components among students, the first national conference on educational innovations in Iran's educational system. [In Persian].
- Khodarahmi, Samieh, Gholami, Kulthum., (2018), the effect of group academic counseling training on increasing academic skills and academic progress of secondary school female students in Ilam city, New Achievements in Humanities Studies, No. 12, p. 10- 21. [In Persian].
- Moe, A. (2016). Harmonious passion and its relationship with teacher well-being. *Teaching and Teacher Education*, 59, 431-437.
- Nasiri, Mohammad Hassan., (2016), Dynamic Interactions of School Atmosphere and Culture during Education, Third National Conference of the Third Millennium and Human Sciences. [In Persian].
- Orthner, D. K., Jones-sanpei, H., Akos, P., & Rose, R. A. (2013). Improvingmiddle school student engagement Through cereer-relevant instructionin the core curriculum. *The Journal Of Educational Research*, 106, 27-38.
- Sheikhul-Islami, Ali., Karimianpour, Ghafar., Mohammadi, Yasri., (2017), predicting students' connection with school based on academic support and academic self-concept, *Journal of Educational Psychology Studies*, No. 30, pp. 187-206. [In Persian].
- Schenke, K., Ruzek, E., Lam, A. C., Karabenick, S. A., Eccles, J. S. (2017). "Heterogeneity of student perceptions of the classroom climate: a latent profile approach".
- Shoshani, A., Steinmetz, S., & Kanat-Maymon, Y. (2016). Effects of the Maytiv positive psychology school program on early adolescents' well-being, engagement, and achievement. *Journal of school psychology*, 57, 73-92.
- Sha, schunn, c. , bathgate, m. , ben-eliyahu, a. (2015), families support their children's success in science learning by influencing interest and selfefficacy. *journal of research in science teaching*. 51(4), pp. 1-25.
- Veis Karmi, Hassan Ali., Khalili Gashnigani, Zahra., Aalipour, Kobri, Alavi, Zainab., (2018), the mediating role of academic enthusiasm in predicting students' academic well-being based on the psycho-social climate of students' classrooms. *Journal of Cognitive Strategies in Learning*, No. 12, pp. 149-168. [In Persian].
- Wang, M. T., Willett, J. B., & Eccles, J. S. (2011). The assessment of school engagement: Examining dimensionality and measurement invariance by gender and race/ethnicity. *Journal of School Psychology*, 49, 465-480.

Zahidbablan, Adel., Karimianpour, Ghaffar., Dashti, Idris., (2013), the relationship between the quality of life at school and students' academic enthusiasm according to the mediating role of academic self-concept, Educational and Educational Studies Quarterly, Volume 3, No. 4, pp. 31-48. [In Persian].